

Glas Radnika

www.freedomfight.net

Principi radničke borbe – 1. maj 2008.

Ma koliko veliki napredak radnici postigli svojim organizovanjem i svojom solidarnošću, sve za šta se izbore je pod stalnim udarom društvenog sistema koji je u službi malobrojnih pojedinaca a ne svih. Ukoliko radnici ne brane odlučno i predano svoja postignuća i olako veruju obećanjima političara i državnih funkcionera da će ispuniti postignute dogovore, najverovatnije će biti izigrani (to je u Srbiji dobro poznato) ili će dobiti kratkotrajne privilegije, a nakon određenog vremena završiti kao socijalni slučajevi od svih zaboravljeni.

Svi radnici treba da budu dobro informisani i upućeni, jer bez toga ne mogu da donesu prave odluke kako treba voditi borbu. Svi radnici treba da se aktivno uključe u svaki korak borbe, kako bi bili u mogućnosti da, ako je potrebno, pravovremeno spreče svoje pregovarače da donesu nepovoljne ili izdajničke odluke. Ali i da podele teret borbe! Pregovarači su dužni da, u skladu sa mogućnostima, informišu svoje kolege o svim detaljima pregovora. Svi radnici bi trebalo da imaju podjednako pravo na odlučivanje o stvarima koje će uticati na njihovu dalju zajedničku borbu. Radnika sposobnih za beskompromisno pregovaranje treba biti što više. Sve navedeno je potrebno da bi radnici ono za šta su se izborili učinili trajnim, a svoj život dostoјnim življenja.

Takva borba je nužna ukoliko radnici žele da se izbore za društvo u kojem im se pridaje značaj koji zaslužuju, u kojem se mogu trajno izboriti za svoja prava i svoju slobodu. Takvo društvo se neće stvoriti samo od sebe, već će, kao i svako pre njega, nastati jedino odlučnom, organizovanom i jedinstvenom borbom, koja se, da bi obezbedila mirnu i srećnu sutrašnjicu, mora voditi svakodnevno!

U OVOM BROJU:

Povratak političi? 2

Zašto slavimo Prvi maj 6

Magnohrom, Kraljevo 9

Gubitnici u tranziciji 12

Povratak političi?

Sedam godina je prošlo od usvajanja Zakona o privatizaciji i faktičkog početka tranzicije Srbije ka kapitalizmu, a naši radnici kao da s vremenom sve manje razaznaju pravila novih igara – da više nemaju zaštitnike na dvoru, već da moraju tražiti saveznike u društvu, koje, međutim, nikada neće stići ako ne pokažu brojnost, rešenost i doslednost u borbi za svoja prava. Na žalost, sve su češći primeri medijski atraktivnih "događanja radnika" koja posustaju već na prvom cenzanju sa ministrima, pa kad ih vlast potom prevari, za nastavak protesta više nemaju ni ono malo pažnje i podrške javnosti sa početka, jer je iza rečene borbe za uspostavljanje načela u međuvremenu prozevala "sudjena" pohlepa za ovoliko, ili onoliko stotina evra po godini staža. S druge strane, primeri borbe koja može dati konkretnije rezultate još uvek su retki.

U se i u svog ministra

Poslednje što želim je da bilo koga prozivam zato što su ga namagarčili Đinčić, ili Veljo Ilić – nakon skoro dve dece-nije ekonomskog iscrpljivanja, razumem zašto su radnici i mali akcionari Robnih kuća „Beograd“ prihvatili da radnička i vlasnička prava zamene isplatom „štrajkarine“, odnosno zašto su, u uslovima raspomamljene korupcije u Srbiji, rizik pravne borbe pred državnim institucijama zamenili rizikom da notorno lažljivi ministar ekonomije neće održati reč i isplatiti im ono što im po zakonu ne pripada (u Vladinom zaključku, ove apnade za pre-

kid štrajka, a radi imovine prodaje Robnih kuća Baji Plavom, nazivaju se „posebnim otpremninama“). Takođe razumem stanovište radnika Magnohroma da im, posle pustošenja fabrike u privatizaciji, danas praktično nije ostalo ništa sem poverenja u predizborni interes ministra za infrastrukturu da sa računa svog ministarstva, nenadležnog za ekonomiju, rad, socijalna davanja, bojlere... proneveri dodatnih 150 miliona dinara kako bi im isplatio prvu ratu duga za zarade. Moram, hteo – ne hteo, da razumem i nedavno javno izgovoreno ogorčenje radnika RKB što je ovima iz Magnohroma obećano više. Eventualna solidarnost, pa makar i na reketiranju ministara, nikome nije ni pala na pamet, a znam za više slučajeva gde su je namereno izbegavali isti oni kolektivi koji su rešili da osvedočenim prevarantima iz vlasti još jednom ukažu „poverenje“.

Organizaciona struktura novijih radničkih protesta, kako čujem u prolazu, pojedinim nepažljivim posmatračima budi nadu u okretanje srpskih radnika savremenim koncepcijama direktnе demokratije. Sindikat se, naime, sve češće gubi kao presudan organizacioni faktor, a zamenjuju ga ad hoc protestni odbori u kojima sindikalni lideri imaju tek po jedan glas, ravnnopravan sa pojedincima direktno izabranim na protestnim zborovima, predstavnicima malih akcionara, penzionera i sl. Protestni odbori uglavnom imaju vrlo ograničen mandat – da pregovaraju o uslovima isplate, te da nipošto ne odu-

Dobar, loš, zao

staju od visine novčanog iznosa; i najbitnije organizaciono načelo da se u dатоj stvari ima zaboraviti na bilo kakve (lične, ideološke, koncepcijske...) sukobe među postojećim sindikatima i drugim asocijacijama. Motivi za ovako minimalan način organizovanja često imaju veze sa razočarenjem u (korumpirane, birokratizovane, nejake... izaberite sami) sindikalne organizacije, ali i sa krajnje praktičnim razlozima – za ostvarenje zahteva poput “posebnih otpremnina”, ozbiljnija organizacija zaista nije neophodna. Što se “prevazilaženja sindikalnih razmirica” tiče, i pored nezasete želje da poverujem u iznenadno, barbarogenijalno klasno sazrevanje, moram ga pripisati oportunizmu «nemešanja u politiku».

I šta smo na kraju zasejali?

Oko sedamsto bivših radnika *RKB* je ostalo bez “posebnih otpremnina”, jer u prekratkom roku koji im je Dinkić razrezao nisu prikupili traženu dokumentaciju; uplata Veljove rate za radnike *Magnohroma* još uvek se razvlači, a šta će posle izbora biti sa ostale dve sami bog zna; i da

ministri ispune data obećanja, radnicima ostaje nešto malo para koje će brzo potrošiti kod monopolista, i pronestrašna razorena država u kojoj će moćniji prevaranti (ministri, monopolisti) imati absolutnu vlast, a građani ništa, sem etikete manje sposobnih prevaranata i kompleksa saučesništva koji će im povremeno, uglavnom o prvomajskim praznicima, nabijati nevladini aktivisti.

Nepoverenje radnika u sopstvene snaže, njihova iluzija da je realna samo ona borba koja ima pokrovitelja u vlasti, te sitničarenje pri artikulaciji svojih interesa i razlika u odnosu na druge kolektive (to jest bojazan da bi se prelazak granice sebičnosti opet mogao tumačiti kao “bavljenje politikom”), bez sumnje su posledica višedecenijskog licemerja “radničke” države koja je zapravo bila partijska. S druge strane, “demokratske” tekovine još su grde – ili ste možda čuli za kakvo-tako sindikalno organizovanje u privatnim preduzećima nastalim tokom devedesetih? Naporedо sa brojnim stranputicama, i najdemokratskije inicijative u današnjoj

Srbiji ipak potiču iz poslednjeg vremena koje pamtimo po stabilnosti – iz srca potčivšeg samoupravljanja.

Zrenjaninska alternativa

Radnici-akcionari zrenjaninskih fabrika *Jugoremedija*, *Šinvoz* i *BEK* okupili su se oko borbe za ostvarenje makar onoliko prava da se pitaju za privatizaciju svojih preduzeća koliko im to garantuju srpski zakoni i privatizacioni ugovori. Od veze između radničkog akcionarstva i nekadašnje institucije samoupravljanja, ne treba tek tako bežati samo zato što je u pežorativnom ključu "razotkrivaju" kojekakvi provincijski neoliberali. Radnici *Jugoremedije*, naime, nisu poverovali da su vlasnici svoje fabrike samo zato što im je neka vlast u nekom istorijskom trenutku podelila neke hartije od vrednosti i rekla: "Vi ste od danas mali privatnici!", već svoj

doživljaj vlasništva nad fabrikom bez sumnje teku iz vremena kad su nad njome "samoupravljeni" (gradili je, unapređivali...). Međutim, ideološka diskvalifikacija ovog «doživljaja», bila je razlog da se zakoniti većinski privatni vlasnici *Jugoremedije* godinama bore protiv ideoološki podobnog uzurpatora, u sred srede tranzicije ka kapitalizmu. Nakon njihove pobeđe marta 2007. godine, i uz njihovu svest da će pobedu zaštititi jedino ako je rašire kroz druga preduzeća i dovedu na nivo načela, virus borbe za radnička prava preko prava na privatnu svojinu je zahvatio i *BEK* i *Šinvoz*, i danas je verovatno najdemokratskija inicijativa u društvu koje na krilima tranzicije srlja u neku vrstu korporativnog feudalizma.

Politika tranzicije od 2001. godine, uprkos zakonskim rešenjima koja tu i

tamo ipak teže brizi o socijalnim aspektima vlasničke transformacije i restrukturiranja privrede, nametnula je manir da se ekonomska pitanja i problemi u privatizaciji rešavaju bez učešća radnika i malih akcionara: oni se nizašta ne pitaju u pripremi za privatizaciju, njihova upozorenja na kršenje zakona i ugovora se ignorisu i ismevaju, ali ako na kraju ipak utvrdi nezakonitost, Agencija za privatizaciju raskida ugovor i traži novog kupca ponovo tretirajući oštećene radnike i male akcionare kao objekte, a ne kao učesnike u procesu privatizacije koji su se jedini (zbog zaštite svojih interesa, naravno, ne iz pukog "legalizma"), zalađali za poštovanje zakona i ugovora. Jasno, jer kršenje ugovora nije ni bilo pravi razlog za raskid – hiljadu puta smo videli kako kupci bliski vlasti krše ugovor bez ikakvih posledica, ali ako iz nekog razloga izgube političku podršku, ugovor će se raskinuti iz istih onih razloga koji su im do juče tolerisani, a vlada će zatim preprodati preduzeće bez ikakve odgovornosti prema radnicima i malim akcionarima čiju je imovinu i radna mesta uništila tolerišući bezakonje. Zrenjaninski Šinvoz je vrlo karakterističan primer – u tekućoj predizbornoj kampanji, G17+ i LSV otvaraju aferu oko poslova između Šinvoza i Železnice Srbije, jer im to odgovara u obračunu sa strankom ministra za infrastrukturu. Međutim, ako pažljivo saslušate Čanka dok maše krivičnim prijavama i Dinkića kako preti SBPOK-om, biće vam jasno da njihovo "rešenje" za Šinvoz ne uključuje izlazak iz lažnog stečaja i obeštećenje radnika i malih akcionara, privatnih vlasnika 44% fabrike. Ministar

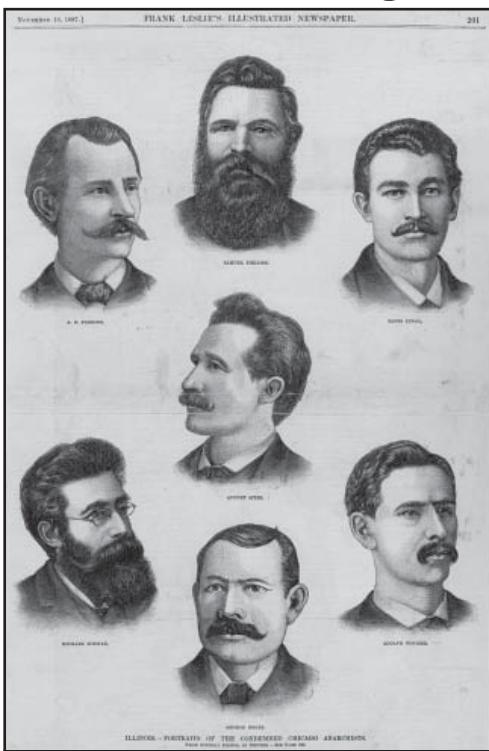
ekonomije ima dovoljno vlasti da uspostavi zakonito stanje u Šinvozu, i nema nikakvog osnova da se izgovara na Velja Ilića, a radnicima i malim akcionarima je potpuno svejedno da li će ih iz stečaja preuzeti bivši vlasnik, Veljov Nebojša Ivković, ili neki novi "strateški partner" koga bi im uvalio Dinkić. Preuzimanje iz stečaja za radnike-akcionare znači gubitak akcija i kolektivnog ugovora, i svako ko kupi Šinvoz pod takvim uslovima, ponašaće se isto. Dinkić, međutim, odbija da sagleda privatizaciju Šinvoza sa stanovišta interesa radnika-akcionara, već pribegava poznatoj strategiji zamlaćivanja aferama, siguran da će ih, ako mu danas ne upali slogan: «Evropa znači posao», sutra preveslati obećanjem "posebnih otpremnina".

Samo od radnika-akcionara Šinvoza, i podrške njihovih kolega iz drugih zrenjaninskih preduzeća, zavisi da li će ih i ministar, ali i drugi delovi društva, u privatizaciji prepoznati kao subjekte. **Samo od radnika u Srbiji zavisi da li će postati društvena snaga sa jasno artikulisanim političkim zahtevima, ili će nestati sa političke scene kao sitniš u izveštajima o finansiranju predizbornih kampanja.** Interesi za "mešanje u politiku", sada su im bez sumnje mnogo jači nego u vreme države koja se samoproglašila "radničkom". Da li će, nakon dugog niza petoljetki tokom kojih su se odrekli političkog delovanja u zamenu za zatupljujuću poziciju dvorskih mezimaca, radnici uspeti da povrate moralnu i intelektualnu oštrinu neophodnu za demokratski preobražaj društva krojenog po meri Miškovića?

Ivan Zlatić

Zašto proslavljamo Prvi maj

Prvi maj je dan od velikog simboličkog značaja za radnički pokret i svetsku solidarnost među radnicima - dan kada se prisećamo radničkih borbi iz prošlosti i kada demonstriramo našu nadu u bolju budućnost za sve. Isto tako, to je dan koji bi trebalo da nas podseti da svakodnevno moramo tragati za boljim metodama borbe za ostvarivanje radničkih prava i stvaranje pravednijeg društva. Istorija nam pokazuje da se istinski napredak na planu poboljšanja egzistencijalnog položaja ljudi, pogotovo onih koje državni sistem zanemaruje i smatra nevažnim članovima društva, postiže samo solidarnom i udruženom samoorganizovanom borbom. 1.maja 1886. godine radnici su se, pre svega, zalagali za bolje životne i radne uslove. Tog dana se preko dvadeset pet hiljada radnika okupilo na ulicama Čika- ga, zahtevajući osmočasovni radni dan i bolje uslove rada. Sistem koji je u njima video samo masu koju treba iskorisćavati, da bi ugušio tako masovnu radničku pobunu, posegao je za represivnim metoda- ma. Policija je poslata da nasilno suzbije demonstracije i nakon dva dana protesta, na radnike je bila otvorena vatra, prilikom čega su ubijena četvorica. Četvrtog maja je iz mase radnika bačena bomba u policijske redove (za koju se sumnja da ju je bacio agent provokator, pošto ne postoje uverljivi dokazi da je iko od sindikalista pripremao nešto takvo), ubivši tom prilikom sedam policajaca. Eksploziju bombe je čikaška policija, umesto da traga za

Anarhisti osuđeni zbog borbe za radnička prava: Avgust Spajz, Albert Parsons, Adolf Fišer, Džordž Engel, Luis Ling, Majkl Švab, Semjuel Filden i Oskar Nibe

onim koji je bombu bacio, iskoristila kao izgovor za divljačku odmazdu. Ponovo je otvorila vatu na radnike, ubivši još neko- liko njih, i ranivši na stotine.

"Čikaška osmorica"

U potonjim nedeljama, kapitalistički organi nasilja su sprovodili sistematski teror u vidu racija uperenih protiv sindikata, nasilno prekidavši njihove sa-

stanke i hapsivši njihove istaknute članove. Osmorica istaknutih anarhista, **Avgust Spajz, Albert Parsons, Adolf Fišer, Džordž Engel, Luis Ling, Majkl Švab, Semjuel Filden i Oskar Nibe** su uhapšeni i optuživani u medijski izvicanim sudskim procesima. Tužilac, Džulijus Grinel, nikad nije ponudio dokaze o njihovoj umešanosti u bombaški napad, već je slučaj bazirao na tvrdnji da je tom napadu doprinela njihova propagandna delatnost.

Uprkos slabim dokazima optužbe i tvrdnjama brata **Alberta Parsons-a** da postoje jaki nagoveštaji da su bombu bacili agenti agencije "Pinkerton" (slično današnjim telohraniteljskim agencijama), a zahvaljujući istovremenoj kampanji masovnih medija poput *Njujork tajmsa* i *Čikago tribjuna* u kojoj je ocrnjavan i demonizovan radnički radikalizam, a sindikalni aktivisti zvani "dušmanima", "ku-kavicama", "ubicama" i sl, sudija Džozef Geri je sedmoricu od "**Čikaške osmorice**" osudio na smrt, dok je **Nibe** dobio petnaest godina robije. Takva presuda je izazvala talas protesta solidarnosti među radnicima širom Amerike i sveta. Uprkos vidnim dokazima o nepravilnosti suđenja, žalbe višim sudovima su bile odbijene. **Ling** je počinio samoubistvo u svojoj zatvorskoj celiji. Guverner savezne države Illinois je preinacio presude **Fildena** i **Švaba** u doživotne robije, dok su **Parsons, Spajz, Fišer i Engel**, u belim odrarama i sa belim kapuljačama odvedeni na vešala. Njihove porodice su bile sprečene da ih vide poslednji put od strane policije, koja ih je uhapsila dok im je pretresala

domove tražeći bombe koje nikada nije našla.

Svedoci kažu da su zadnje reči Avgusta Spajza bile: "**Doći će vreme kada će naša tišina biti moćnija od glasova koje sada ubijate!**"

Za radnike i sindikaliste širom sveta, događaj od 1. maja 1886. godine je postao simbol potpune nejednakosti i nepravde kapitalističkog društva. Do današnjeg dana kako u našoj zemlji, tako i u celom svetu taj dan se obeležava u spomen ubijenim mučenicima.

Represija nije mogla, niti će moći, da natera radnike da odustanu od svoje borbe. U decenijama koje su usledile nakon ubistva čikaških anarhista, radnici su izborili značajne pobede, čije rezultate mi i danas vidimo.

Međutim, ma koliko veliki napredak radnici postigli svojim organizovanjem i svojom solidarnošću, sve za šta se izbore je pod stalnim udarom društvenog sistema koji je u službi malobrojnih pojedincara a ne svih. Ukoliko radnici ne brane odlučno i predano svoja postignuća i olako veruju obećanjima političara i državnih funkcionera da će ispuniti postignute dogovore, najverovatnije će biti izigrani

(to je u Srbiji dobro poznato) ili će dobiti kratkotrajne privilegije, a nakon određenog vremena završiti kao socijalni slučajevi od svih zaboravljeni.

Svi radnici treba da budu dobro informisani i upućeni, jer bez toga ne mogu da donesu prave odluke kako treba voditi borbu. Svi radnici treba da se aktivno uključe u svaki korak borbe, kako bi bili u mogućnosti da, ako je potrebno, pravovremeno spreče svoje pregovarače da donesu nepovoljne ili izdajničke odluke. Ali i da podele teret borbe! Pregovarači su dužni da, u skladu sa mogućnostima, informišu svoje kolege o svim detaljima pregovora. Svi radnici bi trebalo da imaju podjednako pravo na odlučivanje o stvarima koje će uticati na njihovu dalju zajedničku borbu. Radnika sposobnih za

beskompromisno pregovaranje treba biti što više. Sve to je potrebno da bi radnici ono za šta su se izborili učinili trajnim, a svoj život dostoјnjim življenja. Takva borba je nužna ukoliko radnici žele da se izbore za društvo u kojem im se pridaje značaj koji zaslužuju, u kojem se mogu trajno izboriti za svoja prava i svoju slobodu. Takvo društvo se neće stvoriti samo od sebe, već će, kao i svako pre njega, nastati jedino odlučnom, organizovanom i jedinstvenom borbom, koja se, da bi obezbedila mirnu i srećnu sutrašnjicu, mora voditi svakodnevno!

Prvi maj jeste, naponjeno, samo jedan dan u godini, a radnička borba se, postojano, uporno i solidarno, mora voditi - do pobede!

Filip Šaćirović, Milenko Srećković

Magnohrom, Kraljevo

Mi smo sve izgubili, došli smo do ivice ponora, do prosjačkog štapa, borimo se za golu egzistenciju nas i naših porodica, borimo se za opstanak. Povratka nazad nema, napred bez straha. Genocid koji Država sprovodi prema radnicima "Magnohroma" mora prestati sada i odmah. Na našoj strani su Zakon i prava pravde. Na našoj strani je i Ustav Republike Srbije.

Pismo koje su radnici "Magnohroma" predali potpredsedniku Vlade Srbije na protestu održanom 10. aprila 2008. ispred zgrade Vlade Srbije

Obaveštavamo Vas da će radnici "Magnohroma" iz Kraljeva sa trideset autobusa, u četvrtak 10.04.2008. godine mirnim protestima ispred zgrade Vlade Republike Srbije, sa početkom u 10,00

časova, sačekati odluku Vlade Republike Srbije o isplati zaostalih zarada zaposlenima u "Magnohromu".

Poštujući Vaše dragoceno vreme i obaveze koje imate, u kraćim crtama, ukazujemo na opravdanost i zakonitost zahteva gladnih i poniženih radnika "Magnohroma".

Po odluci Vlade Republike Srbije od 12.04.2001. godine, čiji ste uzgred budi rečeno, Vi bili ministar finansija, a zbog uredbe o OBVEZNOJ PROIZVODNJI ODREĐENIH PROIZVODA I PRUŽANJU USLUGA I DAVANJU NA KORIŠCENJE SREDSTAVA PREDUZEĆA, u Industriji "Magnohrom" uvedene su **privremene mere**. Od tog trenutka, pa do današnjeg dana u "Magnohromu" ne postoji statut preduzeća niti ijedna fabrička institucija.

Sve sporne poslovne odluke, ogromni gubici koji su nastali, pljačka, nedomaćinsko poslovanje, pustošenje i urušavanje postrojenja i proizvodnje, nepoštovanje preporuka konsultantske kuće NOMURA (koja je Državu koštala 2.500.000 evra) u procesu restrukturiranja, iz koje je proistekla tragična privatizacija, i mnogo drugih dela i nadeła, nezakonitih radnji kao i dug prema zaposlenima, su dela Vlade i Vladinih činovnika.

Kada govorimo o dugu prema zaposlenima podsećamo Vas gospodine Đeliću, da radnici i rudari "Magnohroma", ukupno za petnaest neisplaćenih ličnih dohodata, potražuju protivvrednost, otprilike jedne poslaničke ili ministarske plate. To predstavlja samo

trećinu ukupnih dugovanja prema zaposlenima, bez ikakvih kamata, što jasno pokazuje našu zrelost i osećaj i meru trenutne realnosti u kojoj se Država i celo društvo nalazi.

Na kraju krajeva, taj novac će se koliko sutra vratiti u državnu kasu raznom potrošnjom i porezima, kao i isplatom nagomilanih dugovanja preduzećima koja su u vlasništvu Države. Taj novac gospodine ministre predstavlja samo zračak svetlosti u tunelu u kome se sada nalazimo, ne našom voljom i neradom, nego nebrigom Države.

Poštovani gospodine Đeliću, pred svake izbore političarima su puna usta priča o boljem životu, blagostanju u društvu socijalne pravde, kojem, nadamo se svi težimo, a mi živimo u bedi

Hoće li država prevariti i radnike *Magnohroma*?

životom nedostojnim čoveka, istovremeno gledajući svuda oko nas pojedinci koji se bogate i bogate na radničkoj muci, na našim ledima, uz prečutnu sa-glasnost i blagoslov državnog aparata.

Zato smo uvereni da podržavate reči predsednika Republike Srbije gospodina Borisa Tadića, izrečene pre dva dana na predizbornom skupu u Užicu, da su mu prioritet borba za poboljšanje materijalnog položaja najsiromašnijih slojeva društva, povratak dostojanstva sigurnosti i većih plata za radnike, kao i briga Države za iste, pa se nadamo da cete zajedno sa ministrima iz Vaše koalicije, glasati za predlog da se radnicima "Magnohroma" isplate dugovanja po osnovu neisplaćenih zarada.

Poštovani gospodine Đeliću, na vreme Vas upozoravamo, ukoliko odluka bude negativna, naše proteste nastavljamo u Beogradu do ispunjenja naših zahteva, a Vi zajedno sa kolegama ministrima, snosite svu političku, moralnu i krivičnu odgovornost za sve negledive posledice koje iz takvog čina mogu nastati.

Mi smo sve izgubili, došli smo do ivice ponora, do prosjačkog štapa, borimo se za golu egzistenciju nas i naših

porodica, borimo se za opstanak. Povratka nazad nema, napred bez straha. Genocid koji Država sprovodi prema radnicima "Magnohroma" mora prestati sada i odmah. Na našoj strani su Zakon i prava pravde. Na našoj strani je i Ustav Republike Srbije.

Ustav Republike Srbije

Član 23.

Ljudsko dostojanstvo je nepriknosljivo, i svi su dužni da ga poštuju i štite...

Član 26.

Niko ne može biti držan u ropstvu ili u položaju sličnom ropstvu...

Član 35.

Svako ima pravo na naknadu materijalne ili nematerijalne štete koju mu nezakonitim ili nepravilnim radom prouzrokuje državni organ, imalač javnog ovlašćenja, organ autonomne pokrajine ili organ lokalne samouprave.

*U Kraljevu,
Odbor za prava radnika
"Magnohroma"
09.04.2008.*

Gubitnici u tranziciji

Zašto nas baš tako zovu

Osiono ponašanje vlastodržaca podstiče njihove udvorice da nas nazivaju svakojakim imenima: "gubitnici u tranziciji", "tehnološki višak", "propali", "stečajci", "likvidirani", "restrukturirani", "socijalci", "mali" akcionari, itd. Zovu nas tako jer misle da na taj način dokazuju svoju superiornost nad većinom građana koja je u stanju beznada. Iznajmljuju "eksperte" da nas javno ubede kako je to neminovnost puta u Evropu pa se radi njega nešto mora i žrtvovati. Na putu ka Evropi mi moramo sve da izgubimo, a oni sve to izgubljeno "nalaze" za sebe. Doduše, kriju se iza zakona donetih "demokratskom skupštinskom procedurom", koji su usmereni protiv interesa većine građana. Te zakone su potom menjali uredbama, prema sopstvenim potrebama i nalozima mafijaša, što se vidi iz stanja u kojem se danas nalazi privreda.

Svakodnevno ih hvatamo u lažima i prevarama. Svojim hvalisanjima da su uspešno priveli kraju preko dve i po hiljade privatizacija po ukupnoj ceni od dve i po milijarde evra, sami sebe optužuju za nedela prema imovini države i građana Srbije. Afere koje prate privatizaciju, vlada pokušava da zataška poklanjanjem besplatnih akcija javnih preduzeća. Javna preduzeća su vlasništvo svih građana, i niko nije ovlastio ministre i premijera da ih "poklanjavaju" i rasprodaju, kako bi kupili glasove i ostali

na vlasti. Novom prevarom pokušavaju da ponovo prevare sve građane – oni koji su naše akcije učinili bezvrednim, sada nam nude da se odrekнемo svojih "bezvrednih" akcija, u zamenu za... Šta?

Novu prevaru!

Žele da spreče postavljanje pitanja o pljački i spasu mafijaše. Teško će uspeti, jer se protiv njih vodi nekoliko hiljada sporova, i podneto je nekoliko hiljada krivičnih prijava za dela koja ne zastarevaju. Istrage, u uslovima ovakve vlasti, idu kako idu, ali, što je najvažnije, istina sve više izlazi u javnost. Osiono i bahato ponašanje bivših i sadašnjih moćnika u vlasti koji su stekli bogatstvo dok su bili na vlasti, i njihovo omogućavanje mafijaškim grupama da steknu enormno bogatstvo, više je nemoguće sakriti. U periodu od '97 godine do danas, od dolaska na vlast garniture koja se građanima prodaje za "demokrate", u Beogradu se pljačkaju poslovni prostor, preduzeća, rasprodaje se građevinsko zemljište i sve vredno. U Srbiji su zgrabili vlast 2000. godine, a već početkom 2001. doneli zakon o divljačkoj privatizaciji koja i danas traje. U aferama su učestvovali ministri, potpredsednici vlade, veliki biznismeni, kriminalci, domaći i strani. Zaboravili su da je u one dve i po hiljade nekad vrlo uspešnih kompanija, koje su namerno sprecili da to ponovo budu da bi ih rasprodali u bescenje, i poklonili sebi i svojim pajta-

šima, nekada radilo mnogo poznavalača struke i nauke koji su se distancirali od njih, jer su videli zle namere prema imovini građana i države.

Njihovo nastojanje da se pravduju svojim "vrhunskim ekonomistima" kod građana više ne prolaze. Čitava javnost zna da su "vrhunski ekonomisti" vlasnici velikih kompanija koje su stekli uz podršku ovdašnjih vlasti, kao i da su bivši i sadašnji ministri postali predsednici raznih komora, upravnih odbora, pri-nudnih uprava, stečajeva.

Danas, baveći se ovim pljačkašima, mi "mali obični neznanici" vrlo često se nasmejemo njihovom neznanju i "objašnjenjima" kojima nas potcenjuju. Dok poštenu u državnim organima kažu:

"Čist kriminal!", korumpirani saginju glavu i sklanjavaju predmete po fiokama. Na nama je da ih svojom upornošću isteramo iz fioka, i da spremimo da se istrage obustavljuju svaki put kad dođu do nekoga iz "elite", da se nagraduju oni koji istrage obustavljuju, a "neposlušni" i poštenu teraju u prevremenu penziju, da se novinari koji objavljaju istinu o "eliti" progone kao protivnici "puta" u Evropu.

Nijedna istraga protiv kriminala nije delo vlasti, već nas "gubitnika". Kad oteraju poštene iz državnih organa koji rade na našim predmetima, mi nastavljamo. Pravda je naš interes, i ne mogu nas spreciti i pored opstrukcija i prolongiranja procesa, pritisaka na

istražitelje, tužioce i sudije, novinare i medije, kojima samo još više otkrivaju da se boje istine koju mi znamo. Znamo da se bore za vlast i svadaju oko vlasti, jer smo ih pritisli istinom, pa ih sada samo vlast može spasiti. Mi hoćemo da ih nateramo da vladaju u interesu građana, i da promene loše zakone koje su doneli protiv nas "malih". Mi "mali" se ne bojimo korupcije u tužilaštvo i pravosuđu. Ukoliko zakaže neki državni organ na putu ka pravdi, stupamo mi "mali" sa činjenicama koje ih optužuju za kršenje zakona. Za nas "male", privatizaciono-pljačkaška mafija je od najvećeg interesovanja. Interesovanje obuhvata većinu građana, koje vlasti

uporno lažu da se bore protiv raznih mafija – stečajne, drumske, carinske... Vrlo često objavljaju saopštenja tipa: "u nedostatku dokaza pušten je...", iako mi te dokaze imamo. Imamo dokaze da se upravo radi o sprezi vlasti i kriminala, o čemu ih često obaveštava njihov Savet, kojem prete rasturanjem. Zakasnili su. Zaboravljuju da smo im se pismeno obraćali, ne sa molbama već sa zahtevima da spreče pljačku. Nismo ih nervozno bacali, na njima su potpisati i pečati državnih organa koje ćemo uskoro objaviti kao dokaze protiv njih, koji štite kriminal na štetu države i građana. Retko smo dobili i neki odgovor kao: "Privatizacioni ugovor je poslovna

tajna", "Nismo nadležni", "Stvarno je kršenje zakona ali", "Čist kriminal, ali znate...", i slično.

U sudskim predmetima mi "mali" vidimo da se vrši strahovit pritisak na poštene sudske. Vidimo i ko je korumpiran i radi za kriminalce koji se bahato ponašaju prema sudsijama, većima, čak i predsednicima sudova, ali ih pritiskaju materijalni dokazi pa moraju da poštuju pravo i zakone. Prvostepene presude čekaju na višim sudovima po nekoliko godina prvenstveno zbog pritisaka, a i korupcije. Sve mi to vidimo i vrlo smo strpljivi. Kriminalci u vlasti i pri vlasti su vrlo nervozni. Hteli bi na brzinu da raskrstne sa prošlošću, tj. nama, za koje misle da su nas poslali u prošlost i nاجamno ropstvo. Malo su se prevarili, jer mi "mali" nismo prošlost, već budućnost. Protiv smo kriminala, laži, prevare, pljačke, a pogotovo sirovog omalo-važavanja i potcenjivanja. Mi strpljivo čekamo epilog prethodnih otimačina, prevare i pljački. Sve je više opljačkanih i prevarenih "malih", koji se uključuju u borbu protiv kriminala svih vrsta. Shvataju da boreći se za sebe, bore se protiv raznih mafija koje nisu tako moćne bez podrške vlasti. Vidi se da vlada strah među lopovima. Počinju da arlauču da su sve stekli legalno i da neko hoće da im otme pošteno stečenu imovinu koja je pre desetak godina bila naša, ili državna, tj. opet naša. Zaboravili su da im komšije znaju poreklo i imovno stanje pre pljački. Ko je sa kim udružen, učenjen, šta je i na koji način radio, oda-kle je i na koji način premestio u svoje

džepove naše pare, ko ga podržava, sa kim radi i za koga radi. Ovi iz vlasti, sitne duše, koje raznorazne mafije više i ne pitaju ni za šta već im daju naloge za ubuduće, prave se nevešti prema nama "malima". Pravdaju razne mafije, jer misle da su se sami nešto okoristili, prodajući državu za tričavih dve i po milijarde evra. Odgovornost vlasti i vladanja je takođe predmet postupaka pokrenutih pred nadležnim državnim organima. Vlastodršci neće da pogledaju blizu sebe, jer se boje da se ne prepoznađu. Koalicije i pljuvanje po drugima ne pomažu. Sklapa se velika koalicija građana da se pohapse svi kriminalci, sa ili bez imuniteta. Dokazi pljačke su u tužilaštvinama i sudovima. Rad pojedinih korumpiranih, i novi pokušaji korumpiranja, samo više terete osumnjičene. Krug je zatvoren, pljačka je pri kraju. Mi "mali" smo rešeni da raskrstimo sa kriminalom svih vrsta. Imamo podršku svih građana jer to smo mi.

Vaše laži više ne prolaze.

*Milojko Malinić, predsednik
Unije radnika-akcionara Srbijateksa*

Z magazin Balkan

Z magazin je nezavisni tromesečni magazin posvećen protivljenju nepravdi i represiji, i stvaranju slobode. Namera magazina je da pomogne naporima ka ostvarenju bolje budućnosti. Pokušaćemo da informišemo i nadahnemo ljudе na borbu i rešavanje problema pitanja koje se često postavlja: *Znamo protiv čega ste, ali šta želite umesto toga?*

Časopis je naslovlen prema filmu Koste Gavrasa, grčkog režisera, u kojem se slovo **Z** smatra simbolom oslobođilačke borbe protiv terora nasilnika. Objavljujemo tekstove mnogih međunarodnih boraca za slobodu, koji su svojim svakodnevnim angažmanom i posvećenjem doprineli razotkrivanju mehanizma mašinerije koja porobljava i eksplatiše i svakog čoveka na ovoj planeti, i samu planetu. Takođe želimo da pomognemo napore ka razvijanju vizije i strategije za nastanak budućeg društva koje bi bilo pravedno i participativno.

Istini treba omogućiti da dopre do naroda zavedenog medijskim manipulacijama i lažima političara. Naše je ubedjenje da samo istina dovodi do prave slobode. Istina koju iznosimo u **Z magazinu** je složena koliko i svet u kojem živimo, teška je za razumevanje, ali taj teški put je nužan za svakog čoveka koji drži do svog dostanstva, slobode i integriteta. Prijateljski vas pozivamo da se upustite u čitanje **Z magazina** ma koliko vam to izgledalo teško i naporno. Smatramo da je to nužno kako bi narod prozreo puteve onih koji danas sve manje vladaju silom nad narodima čitavog sveta, a sve više lažima, podmićivanjem i ucenama.

Istovremeno, **Z magazin** predlaže i konkretne alternative ovakvom nehumanom društvu i ma koliko one izgledale neostvarive, jer moćnici žele da mi mislimo da je tako, smatramo da je nužno o njima razmislići i odlučiti da li želimo da radimo na njihovom ostvarenju. One su neostvarive bez jednog osnovnog uslova a to je da narod treba da ih svojom slobodnom voljom prihvati i primeni, jer mu one ne mogu biti nametnute, s obzirom na to da služe narodnom

samooslobodenju. Ukratko rečeno, narod treba sam da odlučuje o svojoj sudsbi.

Z magazin izlazi tromesečno. Najsigurniji i najlakši način da nabavite časopis je pretplata. Pretplata na 4 broja iznosi 500 dinara (uračunat PTT). Možete se pretplatiti i na stare brojeve.

Novac uplatite na račun: **205-121816-39**

Primalac: **Freedom Fight**

Svrha uplate: **Pretplata na Z magazin**

A zatim nam dostavite svoju adresu na mejl: pismo@freedomfight.net ili pozivom ili SMS-om na broj telefona 063/83.83.882.

Z magazin je časopis u službi siromašnih, potčinjenih, zaboravljenih, u službi najugroženijih ljudi našeg društva. Udrženi solidarnošću u borbi za pravdu, ravnopravnost i slobodu borimo se protiv izrabljivanja, rata, političara, pljačke i korupcije.

izdavač:

Pokret za slobodu – Freedom Fight

www.freedomfight.net

pismo@freedomfight.net

063/83.83.882